

Zmiany w systemie pożyczek i kredytów studenckich w 2017 r.

środa, 11 października 2017

13 października 2017 r. w Dzienniku Ustaw zostanie opublikowane nowe rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania pożyczek i kredytów studenckich.

Rozporządzenie zawiera co do zasady analogiczne rozwiązania w stosunku do funkcjonujących w dotychczasowym rozporządzeniu, wprowadzając modyfikacje wynikające ze zmian wprowadzonych w dwóch ustawach o zmianie ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw*, tj. z dnia 23 czerwca 2016 r. (Dz. U. poz. 1311) oraz z dnia 2 grudnia 2016 r. (Dz. U. poz. 2169). Nowe rozporządzenie uwzględnia także doświadczenie zdobyte w trakcie stosowania przepisów dotychczasowego rozporządzenia dotyczących zawieszania spłaty pożyczek i kredytów oraz ich umarzania, a także sugestię środowiska studenckiego co do rozszerzenia zakresu możliwych umorzeń pożyczek i kredytów z tytułu wyników ukończenia studiów.

W nowym rozporządzeniu m.in.:

1) określono wysokość miesięcznej raty pożyczki i kredytu w związku ze zmianą upoważnienia ustawowego

Rozporządzenie określa cztery wysokości miesięcznej raty pożyczki i kredytu – 600 zł dla raty podstawowej, 800 zł albo 1000 zł dla raty podwyższonej i 400 zł dla raty obniżonej. Elastycznie określona wysokość miesięcznej raty pożyczki i kredytu pozwoli na odpowiednie skalkulowanie kosztów utrzymania się podczas studiowania w określonym ośrodku akademickim, z uwzględnieniem możliwości finansowych kredytobiorcy. Wysokość obniżonej miesięcznej raty pożyczki i kredytu ma dodatkowo na celu umożliwienie otrzymania pożyczki albo kredytu studentom i doktorantom mającym ograniczoną zdolność kredytową.

2) poszerzono warunki zawieszenia spłaty pożyczki lub kredytu

Dotychczas warunki zawieszenia spłaty pożyczki i kredytu były zawężone do dwóch przypadków – utraty stałego źródła dochodu i zdarzenia losowego uniemożliwiającego spłatę pożyczki albo kredytu.

Nowe rozporządzenie rozszerza przesłanki zawieszenia spłaty pożyczki lub kredytu dodatkowo o trudną sytuację życiową kredytobiorcy, obejmującą – poza zdarzeniami losowymi – także trudną sytuację materialną kredytobiorcy i jego rodziny kredytobiorcy udokumentowaną przez ośrodek pomocy społecznej.

3) zwiększono zakres umorzeń pożyczek i kredytów z tytułu dobrych wyników ukończenia studiów

Dotychczasowe rozporządzenie określało możliwość umorzenia przez bank pożyczki lub kredytu w 20% kredytobiorcy, który ukończył studia w grupie 5% najlepszych absolwentów uczelni albo

absolwentów studiów doktoranckich w danym roku akademickim. Nowe rozporządzenie wprowadza trzy progi wysokości umorzenia pożyczki albo kredytu przez bank:

1. w 50% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia wyższe albo studia doktoranckie w grupie do 1%,
2. w 35% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia wyższe albo studia doktoranckie w grupie od 1,01% do 5%,
3. w 20% – w przypadku gdy kredytobiorca ukończył studia wyższe albo studia doktoranckie w grupie od 5,01% do 10%

– najlepszych absolwentów studiów pierwszego stopnia albo studiów drugiego stopnia, albo jednolitych studiów magisterskich, albo studiów doktoranckich, w danym roku akademickim.

Przy obliczaniu liczby osób w ww. grupach liczba niecałkowita będzie zaokrąglana w górę do liczby całkowitej, dzięki czemu skorzystanie z umorzeń będzie możliwe dla szerszego grona kredytobiorców.

Potwierdzeniem znalezienia się przez kredytobiorcę w określonej grupie najlepszych absolwentów studiów w danym roku akademickim będzie zaświadczenie wydane przez rektora albo dyrektora jednostki naukowej, które kredytobiorca będzie składał wraz z wnioskiem o umorzenie pożyczki albo kredytu do banku. Jest to zmiana korzystna dla kredytobiorców, gdyż dotychczas uczelnia albo jednostka naukowa jedynie potwierdzała ten fakt na wniosku kredytobiorcy składanym do banku. Zaświadczenia te będą podlegać ewidencji w uczelni albo jednostce naukowej.

Corocznie do 31 grudnia rektorzy lub dyrektorzy jednostek naukowych będą sporządzali i ogłaszali listy rankingowe najlepszych absolwentów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub studiów doktoranckich – w poprzednim roku akademickim. Rektor będzie współdziałał w powyższym zakresie z samorządem studenckim lub samorządem doktorantów.

Umorzeniu podlegać będzie kwota pożyczki albo kredytu wypłaconego kredytobiorcy w okresie studiów pierwszego stopnia lub studiów drugiego stopnia, lub jednolitych studiów magisterskich, lub studiów doktoranckich – pozostała do spłaty na dzień złożenia przez kredytobiorcę do banku wniosku o umorzenie. Kredytobiorca będzie mógł wystąpić o umorzenie pożyczki albo kredytu odrębnie po ukończeniu każdego poziomu kształcenia, o ile pożyczka albo kredyt były mu wypłacane na tym poziomie kształcenia.

Kredyty będą umarzane z tytułu dobrych wyników ukończenia studiów w zależności od rocznika absolwentów:

- w przypadku wniosków dotyczących kredytobiorców, którzy ukończyli studia wyższe albo studia doktoranckie w roku akademickim 2016/2017, będą stosowane nowe progi wysokości umorzenia, tj. 50%, 35% i 20%;
- w przypadku wniosków dotyczących kredytobiorców, którzy ukończyli studia wyższe albo studia doktoranckie w roku akademickim 2015/2016 lub w latach wcześniejszych, umorzenie będzie przysługiwało kredytobiorcom, którzy znaleźli się w grupie 5% najlepszych absolwentów uczelni – w wysokości 20%.

4) uproszczono i uporządkowano przepisy dotyczące warunków

udzielania i możliwości umarzania pożyczek i kredytów oraz uregulowano tryb umarzania pożyczek i kredytów, z pominięciem zniesionej z dniem 1 stycznia 2017 r. Komisji do Spraw Pożyczek i Kredytów Studenckich

W związku ze zniesieniem Komisji do Spraw Pożyczek i Kredytów Studenckich, która opiniowała wnioski o umorzenie pożyczki i kredytu w przypadku trwałej utraty zdolności do spłaty zobowiązań przez kredytobiorcę oraz w przypadku trudnej sytuacji życiowej kredytobiorcy, w nowym rozporządzeniu określono, że umorzeń tych będzie dokonywał, na wniosek kredytobiorcy, bezpośrednio minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego. Rozwiązanie to usprawni i przyspieszy procedurę związaną z umarzaniem pożyczek i kredytów.

5) doprecyzowano przepisy dotyczące sposobu potwierdzania statusu studenta albo doktoranta w trakcie otrzymywania kredytu

W celu uszczelnienie procedury wypłat kredytu, przedstawiana w banku legitymacja studencka (w terminach do 31 marca oraz do 31 października) i legitymacja doktoranta (w terminie do 31 października) – według nowych przepisów – muszą mieć termin ważności dłuższy niż termin określony na jej przedstawienie. Przykładowo, legitymacja przedstawiana przez studenta do 31 października musi zachowywać ważność do 31 marca kolejnego roku. Wypłaty transz kredytu na miesiące następujące po przedstawieniu legitymacji mają być uzależnione od posiadania w tym okresie statusu studenta albo doktoranta.

6) określono zakres informacji zawartych w zaświadczeniach o odbywaniu studiów dla studentów i doktorantów

Zamiast wzoru zaświadczenia potwierdzającego status studenta lub doktoranta wynikającego z dotychczasowego rozporządzenia, uczelnie będą stosować własne zaświadczenia zawierające dane osobowe wnioskodawców oraz dane dotyczące odbywanych przez nich studiów wyższych lub studiów